

SLOVENSKÁ MIGRÁCIA A JEJ ODRAZ V KONTEXTE ŠTÁTNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Dušan Tóth

Hneď úvodom Vás prosím, aby ste mi dovolili byť úprimným, pretože takmer pred 30 rokmi, keď sme sa tešili z Nežnej revolúcie a Slovensko strhlo puta komunistickej tyranie, bol som vtedy generálnym tajomníkom Svetového kongresu Slovákov a pripravoval som generálne zhromaždenie na máj 1990.

Slovensko ponúkalo nové vízie, čo zásadne ovplyvnilo situáciu vo SKS. Tešili sme sa zo skutočnosti, že ambície SKS sa naplnili: „Vidieť Slovensko slobodné“ a veľká väčšina členov Predsedníctva SKS bola ochotná odovzdať starostlivosť o Slovákov žijúcich v zahraničí novej, demokraticky zvolenej vláde.

Ak chceme vytýčiť cestu našej cieľovej stanice, našej budúcnosti, musíme vedieť, kde sme teraz. Keď nevieme, kde sme, nikdy k cieľu neprídeme.

Nuž – kde sme? Takmer niet rodiny na Slovensku, ktorá by nemala niekoho v zahraničí. Do roku 1948 existoval kult zahraničných Slovákov. V pamäti národa zostala vďaka tým, ktorí mysleli na národ a všemožne mu pomáhali.

Počas tvrdého komunizmu sme sa stali nepriateľmi režimu, a to len preto, lebo sme nastavovali zrkadlo nezmyselnej politiky, ktorá porušovala ľudské a občianske práva. Od pádu komunizmu prešlo viac ako štvrtstoročie a doteraz nielenže sa nik neospravedlnil za krivdy páchané na Slovákoch, ktorí žili v zahraničí a nedobrovoľne museli opustiť vlasť, ale Slováci v zahraničí sa stali príťažou aj súčasnej politickej garnitúre, ktorá prehliada hlavne politických utečencov.

Len človek, ktorý pozná problematiku emigrácie, vie, čo zahraniční Slováci potrebujú.

Zahranční Slováci sú ako horúci zemiak, ktorý ide z ruky do ruky, a nik nevie, čo s ním. Dostali sme sa na perifériu záujmov krajiny, ktorej sme dedičmi, a legislatívni tvorcovia uprednostňujú viac občiansky ako národný charakter. Keď nemôžeme byť občanmi krajiny, v ktorej sme sa narodili, vlastne neexistujeme. Pri súčasnom trende je len otázkou času, kedy „nebudeme“.

Vždy som veril a verím v génia slovenského národa, ktorý sa prejavoval v duchovne silnom jedincovi. Vždy ma fascinovali ľudia, ktorí mali moc, „najmocnejší tohto sveta“. Bohatí, slávni – a ako rýchlo sa zo slávnych a mocných stali bedári! Vždy som si kládol otázku, či boli mocní preto, lebo mali moc, bohatstvo, um, alebo boli duchovne silní. Podľa mňa bez duchovnej sily niet mocných. Aká škoda, že mocní 21. storočia zabudli na svoje korene.

Napokon, tak ako tu sedíte, ste si úplne rovní. Ani jeden z vás nie je nikomu nadradený. Sme jedineční a ako takí prinášame hodnoty národu, z ktorého sme vyšli. Národovci dvíhali národ k

duchovným hodnotám. A aj my, kdekoľvek žijeme, želáme si, aby náš národ stál vysoko v rodine národov sveta. Tam, kde sme.

A čo teraz? Kde chceme vidieť Slovensko, jeho budúcnosť, a ako chceme vidieť nás ako súčasť národnej mozaiky.

Pred Slovenskom stojí obrovská úloha: pripraviť *Koncepciu jednotnej prezentácie Slovenska v zahraničí* a seriózne začať tvoriť *Koncepciu morálnej a hodnotovej orientácie v nových podmienkach*.

Odhliadnuc od nedostatkov, Slovensko sa zaskvelo v Európskej únii. Teraz však čaká Slovensko vážna úloha: *Seriózne sa zamyslieť nad diaspórou*, ako využiť úžasný potenciál Slovákov žijúcich v zahraničí, ako ich pritiahnuť bližšie, aby sa stali integrálnou časťou budovania pluralitnej spoločnosti. Zákon z 23. septembra 2005 treba v tomto duchu prepracovať, novelizovať. Ved' by bolo hriechom túto potenciu v Slovákoch žijúcich mimo územia svojej vlasti nevyužiť. Prosím, neprehadzujte nás cez palubu. Ved' my sme statočnou prácou vytvorili obrovské hodnoty a tieto komu zanecháme? Deťom a svojej domovine. Neprijat' tento úžasný kapitál, ktorý je v nadobudnutých skúsenostiach, je obrovsky luxus pre krajinu, ktorá môže toto bohatstvo využiť v svoj prospech.